

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๕/๗๑๐๐๗

เลขที่ ๔๒๘๔

๔๒๘๔

๘ ต.ค. ๒๕๖๑

สำนักงาน ก.พ.ร.

รับที่ (क्रम.) ๐๔๗๖

วันที่ - ๘ ต.ค. ๒๕๖๑

เวลา

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒ ตุลาคม ๒๕๖๑

เรื่อง มาตรการอำนวยความสะดวกและลดภาระแก่ประชาชน (การไม่เรียกสำเนาเอกสารที่ทางราชการออกให้ จากประชาชน)

เรียน เลขาธิการ ก.พ.ร.

อ้างถึง หนังสือสำนักงาน ก.พ.ร. ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๒๐๐/๑๓๑ ลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย บัญชีสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วย

ตามที่ได้เสนอเรื่อง มาตรการอำนวยความสะดวกและลดภาระแก่ประชาชน (การไม่เรียกสำเนาเอกสาร ที่ทางราชการออกให้ จากประชาชน) ไปเพื่อดำเนินการ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการคลัง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงพลังงาน กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงยุติธรรม กระทรวงแรงงาน กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงสาธารณสุข สำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี) สำนักงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้เสนอความเห็นและข้อสังเกตไปเพื่อประกอบการพิจารณา ของคณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดปรากฏตามบัญชีสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๑ ลงมติว่า

๑. เห็นชอบตามที่สำนักงาน ก.พ.ร. เสนอ และให้สำนักงาน ก.พ.ร. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รับความเห็นของกระทรวงการคลัง กระทรวงคมนาคม กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และสำนักงบประมาณ รวมทั้งข้อสังเกตของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไปพิจารณาดำเนินการ ในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๒. ให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่งเร่งรัดการดำเนินการเสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ ของหน่วยงานตามนัยมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๐ [เรื่อง นโยบายและแผนระดับชาติ ว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)] ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐบูรณาการการจัดการความมั่นคง ทางไซเบอร์ระหว่างหน่วยงาน และพัฒนาขีดความสามารถองค์กรทุกภาคส่วน/บุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ ความชำนาญด้านไซเบอร์อย่างต่อเนื่องต่อไป

/๓. ให้หน่วยงาน ...

๓. ให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่งดำเนินการเชื่อมโยงข้อมูลกับกระทรวงมหาดไทยผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ให้แล้วเสร็จครบถ้วนโดยเร็ว เพื่อให้สามารถใช้เลขประจำตัวประชาชนของผู้มาขอรับบริการในการเข้าถึงเอกสารหรือหลักฐานต่าง ๆ ที่ทางราชการออกให้เพื่อประกอบการอนุมัติ อนุญาต ออกใบอนุญาต รับจดทะเบียน รับจดทะเบียน รับแจ้ง การชำระภาษีอากร และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ได้ต่อไป ทั้งนี้ ให้เร่งรัดการดำเนินการตามมาตรการระยะแรกให้แล้วเสร็จและพร้อมให้บริการประชาชนได้ภายในวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เป็นต้นไป

๔. ข้อมูลที่จะนำมาเชื่อมโยงไว้ในระบบอิเล็กทรอนิกส์ให้ครอบคลุมถึงข้อมูลของทางราชการที่เกี่ยวข้องกับนิติบุคคลด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ข้อมูลและเอกสารที่จำเป็นต้องใช้ประกอบการให้บริการในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต หรือออกใบอนุญาตทุกประเภท เช่น หนังสือบริคณห์สนธิ และใบทะเบียนพาณิชย์ เป็นต้น

๕. สำหรับการรับรองความถูกต้องของเอกสารหรือหลักฐานที่ได้สั่งพิมพ์ (Print out) ออกมาจากระบบที่เชื่อมโยงไว้ ให้สำนักงาน ก.พ.ร. ร่วมกับสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันพิจารณากำหนดวิธีการและวางระบบการรับรองความถูกต้องของเอกสารหรือหลักฐานดังกล่าวให้ชัดเจน เหมาะสม และมีความคล่องตัว ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

๖. ให้สำนักงาน ก.พ.ร. และหัวหน้าหน่วยงานของรัฐทุกหน่วยเร่งดำเนินการสร้างการรับรู้ของทั้งหน่วยงานที่ให้บริการข้อมูลและหน่วยงานที่นำข้อมูลไปใช้ให้มีความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกันต่อไปด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง กรม และเลขาธิการคณะรักษาความสงบแห่งชาติทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นายปัญญาพล ศรีแสงแก้ว)

ที่ปรึกษาประจำสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๖๒๓ (ทิตตพันธ์) ๑๕๓๒ (ปภัสรา)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖ www.soc.go.th

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ spt55@soc.go.th

บันทึกสรุปเสนอคณะรัฐมนตรี

เรื่อง มาตรการอำนวยความสะดวกและลดภาระแก่ประชาชน (การไม่เรียกสำเนาเอกสารที่ทางราชการออกให้ จากประชาชน)

๑. ที่มา

หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติได้มีคำสั่ง ที่ ๒๑/๒๕๖๐ เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ ลงวันที่ ๔ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๑ ซึ่งเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายบางฉบับเพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ และในข้อ ๑๗ ของคำสั่งดังกล่าวได้กำหนดมาตรการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนเป็นการทั่วไปรวมไว้ด้วยว่า “ในกรณีที่กฎหมาย กฎ หรือระเบียบใดกำหนดให้ผู้ขอรับอนุมัติ อนุญาต หรือใบอนุญาต หรือผู้ยื่นขอจดทะเบียนหรือจัดแจ้ง หรือผู้แจ้ง ต้องใช้เอกสารที่ทางราชการออกให้แก่ผู้ยื่นเพื่อประกอบการพิจารณาหรือดำเนินการ ให้เป็นหน้าที่ของผู้มีอำนาจอนุมัติ อนุญาต ออกใบอนุญาต รับจดทะเบียน รับจัดแจ้ง หรือรับแจ้งนั้น ที่จะต้องดำเนินการให้หน่วยงานที่ออกเอกสารราชการเช่นนั้นส่งข้อมูลหรือสำเนาเอกสารดังกล่าวมาเพื่อประกอบการพิจารณาหรือดำเนินการ ในกรณีที่ผู้มีอำนาจดังกล่าวประสงค์จะได้สำเนาเอกสารนั้นจากผู้ขอรับอนุมัติ อนุญาต หรือใบอนุญาต หรือผู้ยื่นขอจดทะเบียนหรือจัดแจ้ง หรือผู้แจ้ง ให้ผู้มีอำนาจนั้นเป็นผู้จัดทำสำเนาเอกสารดังกล่าวเอง เพื่อประโยชน์แห่งการนี้ ห้ามมิให้เรียกเก็บค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการทำสำเนาดังกล่าวจากผู้ขอรับอนุมัติ อนุญาต หรือใบอนุญาตหรือผู้ยื่นขอจดทะเบียนหรือจัดแจ้ง หรือผู้แจ้ง”

๒. ข้อเท็จจริง

๒.๑ มีผู้ร้องเรียนมายังสำนักงาน ก.พ.ร. ผ่านช่องทางต่าง ๆ เป็นจำนวนมากว่า ปัจจุบันผู้มีอำนาจอนุมัติ อนุญาต ออกใบอนุญาต รับจดทะเบียน รับจัดแจ้ง หรือรับแจ้ง รวมทั้งผู้มีหน้าที่ในการชำระภาษีอากรและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ยังคงเรียกให้ประชาชน (ทั้งบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล) ต้องนำสำเนาเอกสารที่ทางราชการออกให้มายื่นประกอบการอนุมัติ อนุญาต ออกใบอนุญาต รับจดทะเบียน รับจัดแจ้ง รับแจ้ง การชำระภาษีอากรและค่าธรรมเนียม รวมทั้งการชี้แจงข้อมูลต่าง ๆ ซึ่งเป็นการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๑/๒๕๖๐ โดยอ้างว่า

(๑) คำสั่งดังกล่าวใช้บังคับแก่การประกอบธุรกิจเท่านั้น ซึ่งขัดต่อเจตนารมณ์ของข้อ ๑๗ ของคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติดังกล่าวอย่างชัดเจน

(๒) การเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานของรัฐต้องมีการทำบันทึกข้อตกลงระหว่างกัน (MoU) เสียก่อนจึงจะสามารถดำเนินการได้ กับไม่มีกฎหมายหรือคำสั่งภายในฝ่ายบริหารใดกำหนดให้ต้องดำเนินการในเรื่องดังกล่าว ทั้งที่การเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานของรัฐเป็นเรื่องที่ต้องดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการอำนวยความสะดวกในการให้บริการแก่ประชาชนอยู่แล้ว

๒.๒ สำนักงาน ก.พ.ร. จึงได้เสนอข้อเท็จจริงตาม ๒.๑ ต่อคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) เพื่อพิจารณาในการประชุมเมื่อวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๖๑

๒.๓ ก.พ.ร. พิจารณาแล้ว เห็นว่าการที่หน่วยงานของรัฐไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติดังกล่าวนี้ ทั้งหน่วยงานของรัฐ หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ และเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องซึ่งเสี่ยงที่จะถูกฟ้องร้องเป็นคดีอาญาว่าละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายบัญญัติ เนื่องจากคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติดังกล่าวมีสถานะเทียบได้กับกฎหมายระดับพระราชบัญญัติ ทั้งยังมีผลกระทบต่อ

ความเชื่อมั่นในภาครัฐ (Trust in Government) ในภาพรวมอีกด้วย ก.พ.ร. จึงมีมติในการประชุมเมื่อวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๖๑ เห็นชอบมาตรการอำนวยความสะดวกและลดภาระแก่ประชาชน (การไม่เรียกสำเนาเอกสารที่ทางราชการออกให้ จากประชาชน) อันเป็นการแก้ไขปัญหาแบบ Quick win เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบให้หน่วยงานของรัฐภายในฝ่ายบริหารทุกหน่วยงานต้องปฏิบัติให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๑ ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐแห่งใดมีกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่กำหนดให้ประชาชนต้องยื่นหรือส่งสำเนาเอกสารหรือหลักฐานที่ทางราชการหรือหน่วยงานของรัฐอื่นใดออกให้ ให้หน่วยงานของรัฐนั้นดำเนินการที่จำเป็นเพื่อให้มีการเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไว้ล่วงหน้า โดยไม่ต้องทำบันทึกข้อตกลง (MoU) ระหว่างหน่วยงานเพื่อลดขั้นตอนการปฏิบัติงานและเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนในการติดต่อราชการได้โดยเร็วที่สุด

(๒) เมื่อประชาชนไปติดต่อขอรับบริการ ให้เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการเป็นผู้สั่งพิมพ์ (Print out) เอกสารหรือหลักฐานนั้นออกมาจากระบบที่มีการเชื่อมโยงไว้ โดยให้เจ้าหน้าที่ผู้พิมพ์เอกสารนั้นออกมาเป็นผู้ลงนามรับรองว่าได้สั่งพิมพ์เอกสารนั้นออกมาจากระบบที่เชื่อมโยงไว้จริง และให้ใช้เอกสารที่พิมพ์ออกมานั้นประกอบเรื่องที่ประชาชนมาขอรับบริการ ทั้งนี้ ประชาชนผู้มาขอรับบริการไม่ต้องเป็นผู้นำสำเนาตนเอง และไม่ต้องลงนามรับรองความถูกต้องของสำเนาเอกสารดังกล่าว

(๓) ให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่งดำเนินการตาม (๑) และทดสอบการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างกันให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๑ เพื่อให้สามารถให้บริการแก่ประชาชนตาม (๒) ได้พร้อมกันทุกหน่วยงานในวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๑

(๔) การให้บริการที่เป็นตัวเงินแก่ประชาชนไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบใด รวมทั้งการจ่ายเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน เบี้ยประชุม ค่าเช่าบ้าน และสวัสดิการอื่น ๆ ที่เป็นตัวเงินให้แก่เจ้าหน้าที่ของราชการ อนุกรรมการ และคณะทำงานต่าง ๆ ของหน่วยงานของรัฐทั้งหมด ให้ดำเนินการผ่านระบบ National e-Payment ภายในวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๑

(๕) ให้หัวหน้าหน่วยงานเป็นผู้รับผิดชอบการปฏิบัติตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔) และถือเป็นตัวชี้วัดการปฏิบัติงานของหัวหน้าหน่วยงานทุกระดับ

(๖) ให้หน่วยงานต่าง ๆ สร้างการรับรู้เกี่ยวกับมาตรการนี้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนอย่างทั่วถึง

(๗) ให้สำนักงาน ก.พ.ร. เปิดช่องทางการสื่อสารผ่าน Social network เพื่อรับข้อร้องเรียนจากประชาชนเกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติตามมาตรการดังกล่าว และให้รายงานรัฐมนตรีเจ้าสังกัดของหน่วยงานนั้นทราบเพื่อนำไปใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติงานของหัวหน้าหน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงานด้วย

(๘) ในการร่างกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศต่าง ๆ ให้ถือเป็นหลักว่าห้ามมิให้กำหนดให้ประชาชนต้องยื่นหรือส่งสำเนาเอกสารที่ทางราชการออกให้ จากประชาชนอีกต่อไป

๒.๔ สำหรับมาตรการระยะกลางและระยะยาว ก.พ.ร. กำหนดแนวทางการดำเนินการไว้ดังนี้

(๑) มาตรการระยะกลาง (ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๒)

๑.๑ ให้หน่วยงานพัฒนาระบบสารสนเทศหรือแอปพลิเคชันที่ให้บริการประชาชนเพื่อเชื่อมต่อกับ Linkage Center ของกรมการปกครอง ในกรณีนี้ หน่วยงานสามารถดึงข้อมูลของประชาชนจาก Linkage Center เพื่อกรอกลงในแบบคำร้องดิจิทัล (Digital Form) ของหน่วยงานได้โดยอัตโนมัติ

๑.๒ ให้หน่วยงานพิจารณาลดรายการเอกสารสำเนาต่าง ๆ ที่ประชาชนต้องใช้ในการประกอบการขอรับบริการ (ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๐)

(๒) **มาตรการระยะยาว** (ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๓)

ให้สำนักงาน ก.พ.ร. และสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) ร่วมกันพัฒนาศูนย์กลางแลกเปลี่ยนข้อมูลภาครัฐ (Government Data Exchange Center : GDX) ให้ครอบคลุมรายการเอกสารที่ทำการเชื่อมโยงมากขึ้น ดังนี้

หน่วยงานภาครัฐ : สามารถเรียกดูและบันทึกเอกสารทางราชการระหว่างหน่วยงานได้ เพื่อใช้เป็นเอกสารหลักฐานการดำเนินการกับทางราชการ และสามารถให้บริการออนไลน์ได้

ประชาชน : สามารถดูข้อมูลเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตนเองและใช้บริการภาครัฐผ่านช่องทางออนไลน์ได้

ทั้งนี้ ประชาชนตาม ๒.๓ และ ๒.๔ หมายถึงทั้งบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล

๓. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

โดยที่มาตรการอำนวยความสะดวกและลดภาระแก่ประชาชน (การไม่เรียกสำเนาเอกสารที่ทางราชการออกให้ จากประชาชน) ที่ ก.พ.ร. เสนอ จะมีผลใช้บังคับกับส่วนราชการโดยทั่วไป จึงเป็นเรื่องที่ต้องเสนอต่อคณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๔ (๔) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๔. รายละเอียดที่ประสงค์จะให้คณะรัฐมนตรีอนุมัติให้ความเห็นชอบหรือมีมติ

เห็นชอบมาตรการอำนวยความสะดวกและลดภาระแก่ประชาชน (การไม่เรียกสำเนาเอกสารที่ทางราชการออกให้ จากประชาชน) ตามที่สำนักงาน ก.พ.ร. เสนอ
